

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” - СОФИЙСКА ОБЛАСТ ЗА 2010 ГОДИНА

СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО ПРЕЗ 2010Г. НА ТЕРИТОРИЯТА НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ

Природните условия за развитие на земеделие в Софийска област се обуславят от преобладаващия планински и полупланински релеф – силно надробени физически блокове и парцели. Това в значителна степен затруднява изпълнението на дейностите по комасация на земите. Поради близостта си до столицата и вероятно до голяма степен, продиктувано и от финансово-икономическата ситуация към момента, голяма част от земеделските стопани предприемат действия за продаване на имотите си, наблюдава се засилен интерес към стартиране на процедури за промяна предназначението на земите за неземеделски цели /за изграждане на жилища, вилни селища и промишлена дейност/, което се явява допълнителна и немаловажна пречка за комасация и пълноценна обработка на земеделските земи.

Като цяло, по отношение на използването на земеделските земи, ситуацията на територията на Софийска област през 2010г. значително се подобри. Този извод се налага от факта, че поради прилагането на схемите и мерките за подпомагане на единица площ, на голяма част от земите, които през последните години бяха трайно изоставени и се превърнаха в негодни за обработка, през 2010г. бяха подновени земеделските дейности.

Появиха се фирми, които сключват петгодишни договори за аренда със собствениците на земеделски земи, което дава гаранция за по-дългосрочно обработване на земята.

I. Растениевъдство

Общата селскостопанска площ на Софийска област е 3 073 744 дка, от които обработваемата земя е 1 807 366 дка. В нейния състав са включени : естествени ливади – 539 185 дка, ниви в размер на 1 236 399 дка и трайни насаждения от 31 782 декара /по данни от агростатистиката./

Приоритетни направления в растениевъдството за Софийска област и през 2010 година основно са:

1. Зърнено- житните култури – пшеница, ечемик, ръж , овес и тритикале
2. Картофопроизводство.
3. Производство на маслодаен слънчоглед
4. Производство на маслодайна рапица.
5. Производство на царевица за зърно.
6. Отглеждане на трайни насаждения - сливи, вишни, ягоди и малини.
7. Създаване и отглеждане на етерично - маслени култури - лавандула, маслодайна роза, маточина и други.

Площите, засети с пшеница са се увеличили от 128 292 дка на 142 928 дка, което бележи ръст от 11,4% /2010 спрямо 2009 година/. Наблюдава се увеличение на площите с ечемик /13,6%/ и слънчоглед с 32,9%.

Култури	2006г., дка	2007г., дка	2008г., дка	2009г., дка	2010г., дка
Пшеница	89 077	105 589	96012	128292	142928
Ечемик	9747	22 140	30319	18 727	21268
Слънчоглед	45 450	50 615	51482	47 031	62506
Царевица	15 901	24 523	17598	17 601	17287
Картофи	32 828	32 470	32968	24 882	32083

Климатичните условия са особено благоприятни и обуславят развитието на картофопроизводството и отчасти на зеленчукопроизводството. Зеленчуковите градини са малки и производството от тях е предназначено за задоволяване на собствените нужди на стопаните.

Наблюдава се тенденция в увеличаване на площите с маслодайна рапица от 1275 дка /2009г/ на 12368 дка./2010г./.

Под влияние на пазарните фактори се наблюдава тенденция на по-широко застъпване на отглеждането на пшеница, ръж, малини, касис /пр. община Костенец/.

Във връзка с провеждане на обследвания на площите със земеделски култури и установяване на моментното им състояние се сформира комисия с участието на експерти от ОДЗ, ОССЗ, ИАСАС, НСЗФ, която извърши оглед на площите на място. Бяха изготвени констативни протоколи след всяко обследване, въз основа на които е определено състоянието на културите, средните добиви и въздействието на агроклиматичните фактори върху културите. При посъпили заявления от регистрирани земеделски производители, експертната комисия беше упълномощена да извършва проверки на място и издава констативни протоколи, вследствие на природни бедствия и неблагоприятни климатични условия. Беше констатирано добро фито-санитарно състояние на посевите.

И през 2010г. се очертават като основни проблеми за комасирането на земята и нейната пълноценна обработка следните фактори:

- голям брой наследници за един имот и съсобствеността на възстановените земеделски имоти без фактическа делба между наследниците;
- маломерния размер на имотите;
- липсата на специализирана селскостопанска техника;
- липсата на средства за агро-технически и агро-химически мероприятия;
- неспазване на технологията на отглеждане на културите.

Всички тези причини водят до намаляване на добивите на зърнено-житните култури, до увеличаване на себестойността на продукцията и до наличието на голям брой пустеещи земи.

Едновременно с това обаче на територията на общини /пр. Божурище/, чиито землища са определени като планински райони, за които са предвидени плащания за природни ограничения, различни от планинските /лошопочвени/, се наблюдава активност от страна на населението за регистрация в ИСАК. Общата площ на регистрираните земеделски стопани в системата ИСАК, възползвали се от тези плащания е 21 704дка/9007дка-пасища, мери и ливади и 12697дка-обработваема земя.

II. Животновъдство

Като цяло се наблюдава намаление на броя отглеждани животни, което е обусловено от застаряването на голяма част от населението, което се занимава с животновъдство.

Основни и приоритетни направления в животновъдството и през 2010г. са:

1. Говедовъдство – застъпено е основно млечното говедовъдство;
2. Овцевъдство – основните направления са млечните кръстоски за мляко и агнета;
3. Свиневъдство;
4. Птицевъдство – основните направления са свързани с производство на пилета – бройлери, стокови кокошки-носачки за производство на яйца за консумация и запазване на племенния генофонд;
5. Биволовъдство;
6. Пчеларство;

7. Рибовъдство - риба за консумация и производство на зарибителен материал.

В Софийска област е застъпено в най-голяма степен говедовъдството. Във връзка с концентрацията на кравите във фермите, което е свързано с достигане хигиенните изисквания за добив на качествено мляко, броят на кравите е намалял с 6%. При останалите животни се наблюдава: увеличение - при биволиците с 18%, при овцете-майки с 4%; козите-майки са намалели с 3,8%, а броят на свинете-майки се е запазил.

Наблюдава се тенденция на намаление на птиците и пчелните семейства. При кокошките-носачки намалението е 8%, а при пчелните семейства 7,4%.

В овцевъдството се запазват млечните кръстоски, но се наблюдава развитие на месодайното направление в района на Копривщица.

Птицевъдството е концентрирано в три основни ферми за производство на пилета-бройлери, яйца за консумация и запазване на националния генофонд в община Костинброд.

Сравнителна справка за броя на животните в Софийска област

Животни по видове	Наличен брой животни към 01.01.2006г.	Наличен брой животни към 01.01.2007г.	Наличен брой животни към 01.01.2008г.	Наличен брой животни към 01.01.2009г.	Наличен брой животни към 01.01.2010г.
Говеда	17 406	16 311	15 497	17 913	17 029
В т. ч. Крави	13 273	11951	11202	12 326	11 583
Биволи	404	384	272	379	437
т.ч.биволици	326	280	180	244	289
Овце	72 439	60591	55 830	62 109	62540
В т.ч. овце – майки	59 428	52062	46 149	48 510	50804
Кози	32 893	22043	17 785	19 734	19 108
В т.ч. кози-майки	27036	18166	14519	15 020	14456
Свине	20 930	19156	12 462	12 929	8499
В т.ч. свине –майки	3305	2593	1143	1433	1444
Птици	665 900	567 000	571 000	530 000	546 000
В т.ч. кокошки.-носачки	254 100	301100	277 000	191 000	176 000
Пчелни семейства	14 841	18661	16 377	14 220	13168

В момента отглеждането на животни е застъпено основно в частните животновъдни ферми и по-малко в частни сдружения и кооперации.

Наблюдава се стремеж у частните стопани към затваряне на цикъла при производството на селскостопанска продукция. Това е един голям потенциал за насочване на инвестиции в селското стопанство, което ще доведе до разширяване на производството, модернизиране на процеса, повишаване качеството на продукцията и доближаване до изискванията и стандартите на ЕС.

На атрактивните условия, предлагани от ДФ "Земеделие" за инвестиции в отрасъла се противопоставят проблеми, свързани с липсата на племенни животни в страната и невъзможността за бързата им доставка, ниските изкупни цени на млякото и високите цени на фуражите.

Съгласно чл.15, ал.3 от Закона за животновъдство миинстърът на земеделието и храните възлага на областните дирекции „Земеделие“ да регистрират развъдните ферми и стопанства за производство и търговия с чистопороден и разплоден материал при свине и птици и реда за водене на регистър. На територията на Софийска област е регистрирана една ферма в областта на свиневъдството – ЕТ "Александър Спасов" в гр. Костинброд и три ферми в областта на птицевъдството – Институт по животновъдни науки гр. Костинброд, Благо Джиев АД Костинброд, Булагро АД в с. Драговищица, община Костинброд. В МЗХ ежесечно се предоставя информация за регистрираните развъдни ферми и стопанства.

Млекопроизводителите в Софийска област кандидатстваха при първоначално разпределение на индивидуалните млечни квоти. Те бяха включени в базата-данни на производителите на краве мляко. Това се извърши след доброволното попълване на анкетна карта по образец и подаването ѝ в ОСЗ по местоживееене или седалище в срок от един месец от започване на дейността. Първоначално са разпределени 4064 броя млечни квоти. Размерът на индивидуалните млечни квоти се запази през квотната 2010/2011г., с изключение на случаите на прехвърляне и продаване на квоти чрез РА и отнетите със Заповед № РД 09-188 /24.03.2011 г. на Министъра на земеделието и храните 78 бр. квоти за директни продажби. Всеки млекопроизводител сключва договор за доставка на кравето мляко с одобрен изкупвач. Регистърът на одобрените изкупвачи е поместен в интернет-страницата на МЗХ.

За въвеждане на квотната система бяха направени промени в Закона за животновъдство и Закона за подпомагане на земеделските производители. От 13.12.2007 г. е приета Наредба №23 за управление на националната млечна квота. Дава се възможност на производители, чиито обекти отговарят на ЗВМД и притежават 5 крави или бременни юници, да получат допълнително квота от националния резерв.

Друга неотложна задача, която стои пред млекопроизводителите е подобряване качеството на произведеното от тях мляко. Европейският съюз определи преходен период до 31.12.2011 г. за страната по отношение въвеждане европейските стандарти за качество на суровото мляко за общ брой микроорганизми до 100 000бр./мл и общ брой соматични клетки до 400 000 бр./мл.

На срещите със земеделските производители от Софийска област с експерти от ДФЗ, МЗХ, ОДЗ "Софийска област" бяха разяснени възможностите на млекопроизводителите с ферми втора и трета група за привеждането им в съответствие с европейските изисквания.

III. Подпомагане на земеделските производители от областта през 2010 година.

Схемата за единно плащане на площ /СЕПП/ е основна за подпомагане на земеделските производители. Субсидията се определя на хектар използвана земя и не е обвързана с количеството продукция или броя отглеждани животни. Право на подпомагане имат стопаните, които са регистрирани в Интегрираната система за администриране и

контрол и които реално използват декларираните от тях земеделски земи. Специална схема предвижда плащания за природни ограничения на фермери в планински или различни от планинските райони. Парите се предоставят на определени райони в Софийска област, за да компенсират допълнителните разходи и пропуснатите доходи на стопаните поради ограниченията за земеделско производство в съответния район.

Сравнителна информация за внесените заявления за регистрация на площи и общ брой заявени БЗС за 2009 и 2010г., по общини

ОБЩИНСКА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ	Внесени заявления за регистрация на площи 2010г.	Общ брой заявени БЗС 2010г.	Общо заявена площ (ха) 2010г.	Внесени заявления за регистрация на площи 2009г.	Общ брой заявени БЗС 2009г.
ОСЗ-Божурище	95	950	6 122	79	966
ОСЗ-Ботевград	202	1 291	4 061	169	1355
ОСЗ-Годеч	244	1 989		233	2004
ОСЗ-Горна малина	137	1 821	4 150	126	1626
ОСЗ-Офис Долна Баня	63	443	505	45	355
ОСЗ-Драгоман	162	1 676	3 426	149	1625
ОСЗ-Елин Пелин	253	3 006	8 688	232	2542
ОСЗ-Етрополе	253	1 873	1 052	231	1854
ОСЗ-Офис Златица	109	991		128	1073
ОСЗ-Ихтиман	213	2 082	5 679	184	1826
ОСЗ-Копривщица	293	1 821	1 948	278	1838
ОСЗ-Костенец	101	843	188	89	718
ОСЗ-Костинброд	190	1 527	3 845	201	1546
ОСЗ-Офис Мирково	154	1 186	2 014	123	1197
ОСЗ-Природн и Антон	264	2 303	5 047	242	2146
ОСЗ-Правец	144	1 092	2 554	120	952
ОСЗ Самоков	456	4 925	8 330	304	3674
ОСЗ-Своге	287	3 622	2 092	242	3255
ОСЗ-Сливница	214	1 587	3 972	187	1540
ОСЗ-Офис Чавдар	57	561	1 071	55	517
ОСЗ-Офис Челопеч	70	638	653	68	492
ОБЩО:	3 961	36 227	65 395,23	3 485	33101

Схеми за подпомагане на животновъди – В резултат от въздействието на световната икономическа криза върху селското стопанство е налице забавяне на растежа в земеделието. Финансовата подкрепа в отрасъла, която включва подпомагане на земеделските производители със средства от европейските фондове и националния бюджет допринесе за по-слабото въздействие на кризата върху селското стопанство.

Само специална схема за национално доплащане на говеда се определяше според броя на животните, регистрирани към 28.02.2009г. в Системата за идентификация на животните към НВМС. Право на подпомагане имаха животновъдите, които към тази дата са отглеждали най-малко 10 говеда.

Друга схема, в която участваха животновъди за подпомагане са доплащанията за овце-майки и кози-майки.

От специфичната подкрепа за краве мляко участваха животновъдите в Софийска област по схемите за поддържане производството на краве мляко в икономически уязвими

ферми и за поддържане на производството на краве мляко в необлагодетелстваните райони.

IV. Регистрация на земеделски производители в Софийска област

Към настоящия момент при условията на "Наредба" №3/1999г. са регистрирани 1370 земеделски производители.

Във връзка с предоставяне на кредити и субсидии от ДФ "Земеделие" земеделските производители актуализират данните си при регистрацията. Те отразяват всяка промяна в данните по отношение на обработваема земя, налични животни и др. като попълват анкетни формуляри, които се заверяват в общинските служби по земеделие.

Година на регистрация	Брой регистрирани ЗП
2007 г.	1220
2008 г.	1578
2009 г.	1605
2010 г.	1370

Така както през 2009г се наблюдава увеличение на регистрираните земеделски производители с 1,7% във връзка с участието им по мерките от Програмата за развитие на селските райони, така през 2010г. се наблюдава намаление от 15%, което е продиктувано от наложената по-голяма осигурителна тежест.

V. Промяна на предназначението на земеделски земи.

1. Проведени са 10 заседания на Комисията по чл.17, ал.1, т.1 от ЗОЗЗ
2. Брой обработени и разгледани преписки на заседания на Комисията-1081 бр.
3. Реализирани приходи от Комисията по чл.17, ал.1, т.1 от ЗОЗЗ при ОД "Земеделие" – Софийска област- **3 808 482 лв.**

в т.ч.: 16 530 лв по чл.9 и чл.11 от Тарифата за таксите по ЗОЗЗ

3 791 952 лв по чл.30 от ЗОЗЗ.

VI. Хидромелиорации

На територията на "Напоителни системи" ЕАД София - клон е регистрирано сдружение за напояване „Братушково“, с адрес с.Братушково, общ. Сливница. Извършена е проверка на дейността на сдружението. Съставен е констативен протокол на 01.12.2010г. от извършената проверка и е изпратен за сведение в Дирекция «Хидромелиорация» в МЗХ.

Във връзка с изпълнение на дейностите, свързани с експлоатация и поддръжка на обекти за предпазване от вредното въздействие на водите /ОПВВВ/, стопанисвани от „Напоителни системи“ ЕАД София-клон, на територията на Софийска област са одобрени месечни отчети за месец ноември и декември, и справка за разходите за периода 01.01.2010г. до 31.12.2010г.

След наводнението на гр.Костинброд и съседните земища на 05.12.2010г., по Заповед на Областния управител на Софийска област комисия направи оглед на речните корита на реките Блато, Беличка и Сливнишка в чертите на община Костинброд. Съставен е протокол от 15.12.2010г., в който са посочени констатациите от извършения оглед и препоръки за извършване на дейности, за увеличаване проводимостта на реките.

VII. Харта на клиента и административно обслужване на граждани и юридически лица.

Предоставяне на информация съгласно Наредба 49/05.11.2004г. – предоставянето на информация от ЦМ на КВС се извършва по постъпили молби и във връзка със сключени договори и споразумения.

В тази връзка в ОСЗ на Софийска област са извършени следните услуги по реда Наредба 49:

Наименование на административната услуга	Брой постъпили молби за извършване на административна услуга	Брой извършени административни услуги
Изготвяне на скица на имот	7963	17618
Изработване на скица – проект за разделяне или съединяване на имоти	473	1114
Въвеждане промени в регистъра на собствениците и в регистъра на имотите	4126	15544
Заснемане и координиране на площни и линейни обекти и/или на трайни насаждения	30	78
Изработване на копие от карта или нейна част	29	40
Изработване на копие от трасировъчен карнет на имот, предоставяне на координати(X,Y) на гранични точки на имот	467	3123
Трасиране и/или заснемане и координиране на границите на имотите	961	1576
Издаване препис от решение на поземлената комисия или Общинската служба по Земеделие и гори	1507	2239
Регистриране на договор за аренда или наем и издаване на талон за аренда и наем	69	184
Съгласуване на подробни устройствени планове при промяна предназначението на имотите	12	29
Предоставяне на данни по характеристики	45	68
Предоставяне баланс по характеристики	2	12
Справка за налична информация от регистъра за масив	10	50
Справка за налична информация от регистъра на собствениците	89	413
Заверяване на издадена скица на имот и/или копие от картата на масивите за ползване	5689	11553

Презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца	1721	4645
Издаване на удостоверение документ по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ и по чл.13, ал.2 от ЗВСГЗГФ	1	1
Издаване на удостоверение по чл.52 от закона за кадастъра и имотния регистър	107	111
Издаване на удостоверение за характеристики на имоти, необходими за определяне на данъчната им оценка	1303	3215
Устни справки по картата на възстановената собственост, картата на масивите за ползване и придружаващите ги регистри	829	1394
Промяна на предназначението на земеделските земи	638	1021
Регистриране на земеделски производители		1368
Издаване на разрешение по чл.39 от ЗППМ за търговия на семена от всички категории, които не отговарят на изискването за кълняемост		0
Издаване на разрешение за внос на семена и посадъчен материал от сортове невписани в официалната сортова листа		0
Регистрация и издаване на разрешение за семепроизводство и отглеждане на растения от рода на конопа (канабиса)		0
Издаване на разрешение за внос на семена коноп (канабис) и/или опиев мак		0
Издаване на разрешителни за извършване за бракуване на трайни насаждения с неизтекъл/изтекъл срок на амортизация	6	12
Издаване на разрешителни за извършване на контрол върху производството на биологични продукти		0
Регистрация на организации на производители		0
Закупуване на прилежащи площи на сгради	22	15
Покупко-продажба на недвижим имот по чл.24, ал.1 от ЗСПЗЗ на притежатели на поименни компенсационни бонове		0
Замяна на земеделски – частна държавна собственост със земеделски земи – собственост на граждани и юридически лица		0
Оземляване на безимотни и малоимотни граждани		0
Отдаване на земи от държавния поземлен фонд под наем или аренда, чрез търг или конкурс		1

Регистрация на развъдни ферми и стопанства по чл.15 от закона за животновъдството		3
Издаване на разрешение за извършване на дейностите на развъдните асоциации		0
Отговори на предложения, сигнали, жалби и молби	2478	2443

Със Заповед на Директора на ОД „Земеделие”-Софийска област е приета Методика за извършване на процедурите по приемане, отчитане на работата и осъществяване на плащанията за технически дейности, извършвани от фирмите по Наредба №49/05.11.2004г. за поддържане на картата на възстановената собственост

Със заповед се определя и длъжностното лице, отговорно за изпълнение на дейностите, съгласно Наредба №49.

Началникът на ОСЗ или упълномощено от него длъжностно лице, одобрява заявленията и ги предава за изпълнение с възлагателно писмо на изпълнителя на техническите дейности в 7-дневен срок от подаването на заявлението.

Във възлагателното писмо изрично са описани подадените за обработване заявления съгласно Приложение №2, дата на предаването им на изпълнителя и подписи на лицата.

Услугата се извършва в срок до 30 дни от подаването на заявлението.

Съгласно чл. 14.от Методиката при възлагане изпълнението на услуга за служебно поддържане на КВС, процедурата е следната :

1. С Протокол от заседание на ОСЗ за необходимостта от извършване на конкретната услуга се приема Решение за възлагане изпълнението на техническата услуга от фирмата – изпълнител по договор.
2. Издава се възлагателно писмо на фирмата, въз основа на постановеното Решение.
3. С Протокол и опис се приемат материалите от изпълнените услуги съгласно възлагателното писмо.
4. Цените за техническите дейности във връзка със служебното поддържане на КВС са съгласно Методиката за определяне на техническите дейности при поддържането на КВС.
5. Изплащането на приетите дейности се извършва въз основа на възлагателното писмо и приемателен протокол.

Във връзка с чл.12, т.5 от Устройствения правилник на областните дирекции „Земеделие” и чл.1,ал.2 от Наредбата за административно обслужване са приети Вътрешни правила за реда и организацията на административното обслужване в ОД”Земеделие”-Софийска област, които са утвърдени от главния секретар на дирекцията.

Създадоха се условия за повишаване качеството на административното обслужване на физическите и юридически лица.

Беше утвърдена инструкция за организацията и реда за осъществяване на деловодната дейност и документооборота в ОД”Земеделие”-Софийска област. Осъществи се унифицираното съставяне, оформяне и обработване на документите, високо качество и

взаимна връзка между документите, свързани с определени управленски и стопански процеси.

Със Заповед №141 от 14.07.2010г. на Директора на ОД "Земеделие"-Софийска област са приети вътрешни правила за работа със сигнали за корупция, предложения и жалби на граждани и юридически лица.

В Областната дирекция е създадена организация за регистриране на подаваните жалби, сигнали и предложения на граждани и юридически лица по повод административното обслужване. Извършва се предварителен анализ на постъпилите документи в дирекцията и се разработи процедура по идентифициране на подлежащи на регистриране сигнали, предложения и жалби.

Със заповед №258/17.12.2010г. е утвърден Правилник за вътрешния трудов ред на Областната дирекция.

Утвърдени със Заповед № 246/02.12.2010г. са и вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в Областна дирекция „Земеделие” – Софийска област.

VIII.Поземлени отношения

Общата площ на имотите от ДПФ на територията на областта е 36 271,979 дка. От тях предоставени със заповед на Министъра на земеделието и храните по чл.24, ал.2 и ал.3 от ЗСПЗЗ са 177 броя с площ 11 873,858 дка.

През 2010г. са проведени три търга за отдаване на земеделска земя от ДПФ под наем и аренда. Сключен е един брой договор за аренда за площ от 19,837 дка за срок от девет години. През 2004 г. са сключени два броя договори за дългосрочно отдаване под аренда на земеделска земя от ДПФ, които са действащи към 31.12.2010 г. Договорите са за създаване и отглеждане на трайни насаждения - арония и малини. В МЗХ с вх.№ 66-5837/28.09.2010г. е внесена докладна записка от Директора на Областна дирекция «Земеделие» за писмено съгласие от Министъра на земеделието и храните за прекратяване на тези договори, поради неизпълнение на договорните ангажименти от страна на арендатора.

До настоящия момент няма сключени договори за едногодишно ползване, за оземляване на безимотни и малоимотни граждани по Наредбата за оземляване на безимотни и малоимотни граждани и сключени договори за отдаване на мери и пасища за отглеждане на животни на основание чл.37 и от ЗСПЗЗ.

Във връзка с писмо на МЗХ, относно Методиката за извършване на проверки по реда на чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ, за състоянието и ползването на имотите от ДПФ са направени две проверки към 31 май и 30 ноември 2010г. Съставени са констативни протоколи от извършените проверки и е установено неправомерно ползване на земеделски земи от ДПФ – общо 52 броя имоти с обща площ 232.254 дка.

Сключени са 27 доброволни споразумения на площ 41 483 дка и 2 служебни разпределения на площ от 16421 дка по реда на чл.37в от ЗСПЗЗ.

През отчетния период са сключени 15 броя договори по реда на чл.27, ал.6, т.1 от ЗСПЗЗ.

IX . Агростатистика

1. Преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 г.

За експертите, работещи в звено "Агростатистиката", 2010 година е свързана с извършването на голям по своята отговорност и обем от работа, процес - Преброяване на земеделските стопанства 2010 г.

Преброяването се извърши при следната организация:

Подготвителен период: 01 март – 01 септември

- Пробно преброяване в гр. Костинброд - месец април

- Проверка и актуализиране на предварителните списъци на стопанствата за анкетиране със съдействието на местната власт – месец май и юни
- Набиране на контролори, анкетъори, оператори и провеждане на обучението им - юли и август.

Същинско Преброяване на земеделските стопанства – 01.09.2010г. до 30.11.2010 г. Събирането на информацията се извърши от 98 броя анкетъори, съпроводено с контрол от наетите 13 контролори и вкарване на събраните данни в програма от 6 оператори. Експортите от вкараните в програмата данни се изпращаха в МЗХ за последваща обработка и анализ. Събирането на данни по ПЗС'10 приключи в определения срок.

Довършителен период: Доуточняване, проверяване и коригиране на допуснати технически и субективни грешки.

Паралелно с това експертите, работещи в звено “Агростатистика” извършваха и текущите си задължения, които се изразяват в :

2. Събиране на статистическа информация

Ежемесечни:

При тези наблюдения се работи с всички предприятия на територията на ОД “Земеделие”- Софийска област и те се приключват с годишна анкета :

- **Дейност на млекопреработвателните предприятия и производство на млечни продукти** - Данни за количеството преработено мляко и производството на млечни продукти
- **Дейност на кланиците и производство на червени и бели меса** - Данни за броя на закланите животни в кланиците и количеството месо по видове.
- **Дейност на люпилните** - Данни за произведени и реализирани едnodневни пилета - анкетиране на люпилни

Периодични:

Тези наблюдения се извършват веднъж в годината на базата на извадки, подадени от отдел „Агростатистика” в МЗХ

- **Статистическо наблюдение за производството на плодове** - Анкета за производството на плодове
- **Статистическо наблюдение за производството на грозде и вино** - Анкета за производството на грозде и вино
- **Статистическо наблюдение на птицевъдството в България** - Данни за броя на птиците по видове, производство на яйца, угоени птици и реализирани едnodневни пилета
- **Статистическо наблюдение на пчеларството в България** - Данни за броя на пчелните семейства, производството и продажби на мед .
- **Статистическо наблюдение за преработката на плодове и зеленчуци** - Анкета за преработката на плодове и зеленчуци
- **Статистическо наблюдение за свине, птици, ЕРД и ДРД** - Данни за броя на животните, производство на основни животински продукти – провежда се 2 пъти в годината
- **Наблюдение на заетостта и използването на територията на страната** - Анкета на заетостта и използването на територията на страната през 2010 г. (БАНСИЖ`2010) ;
- **Прогнозни добиви за производството на пшеница и ечемик - реколта`2010** - изследването се извършва преди жътва.

- **Статистическа информация за земеделските култури - реколта`2010** - Действително получени добиви от земеделски култури (вкл. зеленчуци) - реколта`2010 и прогноза за засети площи

3. Система за земеделска счетоводна информация (FADN) – В Областната дирекция се водят общо 73 земеделски стопанства, от които с двустранно счетоводство са 39 стопанства, а с едностранно счетоводство - 34.

- **Събиране на необходимата счетоводна информация** от одобрените земеделски стопанства, като всяко одобрено земеделско стопанство трябва да бъде посетено минимум 4 пъти през годината с цел осъществяване контрол на качеството на информацията и отразяването ѝ в „Дневник на стопанина“;
- **Вписване на данните на хартиен носител** в предоставените от отдел „Агростатистика“ формуляри, оборотни книги за движението на животните и инвентарни книги за ДМА;
- **Въвеждане в компютърната програма и изпращане в МЗХ** на данните за функционирането на Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) на територията на ОД „Земеделие“ – Софийска област;
- **Поддържане на актуална база данни на СЗСИ**, набиране на допълнителни земеделски стопанства и извършване на замяна на земеделските стопанства, които не отговарят на определените критерии за подбор на стопанствата участващи в Системата за земеделска счетоводна информация, съгласно изискванията на МЗХ.
- На всеки 3 месеца изпращаме в отдел „Агростатистика“ протокол за направените разходи по събиране на данни за СЗСИ и отчет за извършената работа през периода.

Очаквания за развитието на земеделието през 2011 година в Софийска област

Развитието на земеделието през 2011г. се предопределя от специфичните особености в териториалния обхват, релефа и климата – наличието на планински, полупланински, необлагодетелствени и др. уязвими райони на територията на областта.

Стратегическо значение за областта в сферата на растениевъдството ще продължи да има отглеждането на зърнено–житни култури.

Развитието на животновъдството през 2011г. и евентуалните промени в броя на отглежданите животни и получената продукция от тях, ще бъдат обусловени от организационните, структурни и нормативни промени, наложени от членството ни в ЕС.

Земеделските производители в областта проявяват голям интерес към Тригодишната програма по пчеларство /2011-2013г./ и регистрираните от тях по Наредба №3 от 1999г. възнамеряват да кандидатстват по мерките, които са активни към момента.

Оказва се обаче, че поради наложената осигурителна тежест и задължението за заплащане на данъци, че е твърде вероятно да се очаква по-голям отлив на регистрация и пререгистрация на земеделски производители.

През 2011 година, разчитайки на синхронизиране на процедурите в ППЗСПЗЗ с промените в ЗСПЗЗ, предвиждаме провеждането на по-активни действия относно сключването на доброволни споразумения по чл.37в ЗСПЗЗ. По този начин очакваме крупните земеделски производители да увеличат площта на обработваемата земя, а броят на собствениците на маломерни имоти, които сами обработват земята си да намалява, поради липса на селскостопанска техника. По този начин би се намалила осезаемо площта на пустеещите земеделски земи на територията на областта.

Някои от факторите, които оказват силно влияние върху хода на развитието на земеделието не само в Софийска област, но и в цялата страна са съответно :

1. прогресивно застаряващото население, което се занимава със земеделие;

2. отдалеченост на имотите от населените места, наклонени терени, силно насечени и прекъснати местности, влошено проходимост до земеделските имоти;
3. не е решен въпросът за създаване на реални собственици на земята;
4. масово имотите са наследствени, което затруднява сключването на договори за наем/аренда, блокира отношенията с банкови институции и влягането на трайни инвестиции;
5. лоши пазарни условия при реализация на продукцията и обезпечаването на производството;
6. недостатъчни финансови и кредитни ресурси за нормалното функциониране на стопанствата;
7. липса на техника, стопански сгради и инвентар.

Наред със стремежа за усвояване на европейските фондове не бива да се пропуска и въпросът с инвестирането в кадрите, работещи за развитието на земеделието, по-широко и навременно разясняване на реда и условията за подпомагане на земеделските стопани, обучаване на служителите по всички актуални и нови теми и проблеми, свързани с нормативна уредба или специфични дейности.

ХРИСТИНА СТОЙКОВА

*Директор на
Областна дирекция „Земеделие“
Софийска област*